

นายกรัฐมนตรีย้ำเร่งผลักดันกระบวนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น (26/2/2010)
 นายกรัฐมนตรีกล่าวปาฐกถาพิเศษ "อนาคตเทศบาล : อนาคตประเทศไทย" ในพิธีเปิดการประชุมวิชาการสมาคม
 สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ย้ำเร่งผลักดันกระบวนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ
 ท้องถิ่น

วันนี้ เวลา 09.00 น. ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์ บอลรูม อาคารคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค
 เมืองทองธานี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง อนาคตเทศบาล : อนาคตประเทศไทยในโอกาส
 เป็นประธานพิธีเปิดการประชุมวิชาการสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ 26 - 28
 กุมภาพันธ์ 2553 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา นายกเทศมนตรี
 และปลัดเทศบาลทั่วประเทศ

โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวปาฐกถาพิเศษสรุปสาระสำคัญว่า ในโอกาสครบรอบ 10 ปีของการกระจายอำนาจ เชื่อว่า
 ประชาชนทั่วประเทศรับรู้ถึงบทบาทที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา
 ตั้งแต่การมีความริเริ่มในนโยบายต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การมีส่วนร่วมสำคัญในการช่วย
 ผลักดันนโยบายสำคัญ ๆ ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งการจัดนิทรรศการเทศบาลปิดทองหลังพระก็เป็นอีกตัวอย่าง
 หนึ่งที่ทำให้เห็นการดำเนินการของเครือข่ายของท้องถิ่นซึ่งมีการดำเนินงานที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วและซึ่งเป็นประโยชน์
 กับประชาชน ซึ่งรัฐบาลก็ต้องการขับเคลื่อนโครงการนี้ โดยได้มีการแยกหน่วยงานที่ทำงานโครงการนี้เป็นเอกเทศ
 เพื่อให้สามารถผลักดันได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอแสดงความยินดีและชื่นชมองค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นในความสำเร็จที่ผ่านมา และในความร่วมมือแก้ไขปัญหาหลาย ๆ เรื่อง

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า อย่างไรก็ตามในช่วงประมาณปีเศษที่รัฐบาลเข้ามาทำงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคค่อนข้างมากในเรื่องของงบประมาณ เช่นเดียวกับหน่วยงานรัฐอื่น ๆ เพราะสภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในปีที่ผ่านมา จึงส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณให้กับทุกหน่วยงาน รวมถึงงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งการบริหารงานในภาวะที่ภารกิจเพิ่มขึ้นงบประมาณลดลง เป็นเรื่องที่ทำทนายและยากลำบากสำหรับทุกฝ่าย แต่รัฐบาลก็ได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ โดยเสริมงบประมาณผ่านโครงการไทยเข้มแข็ง 23,000 ล้านบาท และพยายามสอบถามตลอดเวลาถึงปัญหาอุปสรรคในทางงบประมาณ ซึ่งหากมีปัญหาก็มีความชัดเจน ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน โดยกฎหมาย หรือโดยนโยบายของรัฐบาล หรือที่เป็นเงื่อนไขพิเศษเช่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็สามารถทำเรื่องให้รัฐบาลพิจารณาหางบประมาณเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ก็มีข่าวที่ว่าเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวอย่างชัดเจน จากการจัดเก็บเงินรายได้ช่วง 3 - 4 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2553 มีแนวโน้มว่ารัฐบาลจะสามารถจัดเก็บรายได้เกินเป้าหมาย ที่เมื่อรวมกันทั้งปีอาจจะจัดเก็บได้เกินเป้าหมายสูงถึงเกือบ 200,000 ล้านบาท ฉะนั้นในการจัดทำงบประมาณปี 2554 มั่นใจว่ารัฐบาลจะสามารถเริ่มนำสภาวะการจัดสรรเงินงบประมาณต่าง ๆ กลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ ขณะเดียวกันเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้นและการจัดเก็บรายได้ดีขึ้น รัฐบาลอาจมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนแผนเรื่องการกู้เงินเพราะรัฐบาลไม่ประสงค์ที่จะสร้างปัญหาเรื่องนี้ขึ้นสำหรับประเทศในระยะยาวโดยไม่มีคามจำเป็นเร่งด่วน

" 1 ปีกว่า ๆ ที่ผ่านมา รัฐบาลมีนโยบายหลายนโยบาย ซึ่งได้ขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานทางด้านสวัสดิการ ไม่ว่าจะเป็นเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ค่าตอบแทน อสม. และเมษายนนี้ก็มีเรื่องเบี้ยยังชีพคนพิการ ซึ่งเมื่อนำงบประมาณในส่วนนี้ไปรวมในส่วนของงบประมาณท้องถิ่น ก็ทำให้ท้องถิ่นมีปัญหาที่สัดส่วนของงบประมาณสำหรับดำเนินการตามภารกิจที่เหลือ ได้รับผลกระทบ ผมขอเรียนว่ารัฐบาลกำลังอยู่ในช่วงของการจัดทำงบประมาณปี 54 ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหานี้เป็นอย่างดี จะเร่งทบทวนเรื่องของสัดส่วนงบประมาณต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณที่เป็นการดำเนินการตามนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดลงไป ฉะนั้นในช่วงประมาณ 1 - 2 เดือนข้างหน้า ความชัดเจนตรงนี้จะมามากขึ้น" นายกรัฐมนตรีกล่าว

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ถ้ามองไปข้างหน้าถึงความสำคัญที่จะเพิ่มมากขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นว่าตัวเลขของการยกฐานะหรือยกระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลในระยะหลังจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก เพราะสภาพของสังคมไทยและหลายประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างรวดเร็วจะแปรสภาพไปเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ฉะนั้นภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของเทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะมีความสำคัญและมีความท้าทายมากขึ้นทั้งการตอบสนองปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ความคาดหวังในเรื่องสิทธิ สวัสดิการ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมก็จะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นความท้าทายที่มีต่อผู้บริหารท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลทุกแห่ง ซึ่งรัฐบาลตระหนักดี การปรับปรุงในเรื่องของท้องถิ่นนั้นจึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

พร้อมกันนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า ขณะเดียวกันการที่จะช่วยดูแลเรื่องการจัดระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณของท้องถิ่น หรือการแบ่งภารกิจจากส่วนกลางจะต้องมีการทบทวนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ จะต้องมีการกำหนดทิศทางทั้งในเรื่องงบประมาณและการบริหารจัดการให้มีความลงตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และบางเรื่อง เช่น การเสริมงบประมาณไทยเข้มแข็ง 23,000 ล้านบาท ก็มักจะมีความสับสนเวลาที่มีการดำเนินการในลักษณะนี้ แต่ให้ความ

มั่นใจว่ารัฐบาลได้ทำความเข้าใจกับทุกหน่วยงานแล้ว ว่าเงินส่วนนี้ใช้จ่ายเหมือนกับเงินอุดหนุนทั่วไปทุกประการ แต่ก่อนหน้านี้จะมีความสับสนเล็กน้อยเพราะว่าจะมีการพูดถึงการที่ให้เสนอโครงการต่าง ๆ มา แต่มีด้านที่เป็นความแตกต่างคือ 1. ไม่อนุญาตให้ใช้เงินในก้อนนี้ในบางเรื่อง เช่น การดูงานต่างประเทศ การซื้อ - การเช่ารถประจำตำแหน่ง และ 2. เงินนี้จะไม่ได้โอนไปทันทีเนื่องจากเป็นเงินคู่ที่มีดอกเบี้ย จึงจะเป็นการเบิกจ่ายผ่านทางกลไกต่าง ๆ แต่องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้เงินงบประมาณนี้เหมือนเงินอุดหนุนทั่วไป รวมทั้งนำโครงการที่มีข้อบัญญัติอยู่มาใช้เงินนี้ได้เช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้เชื่อว่าในอนาคต เรื่องการจัดระบบการจัดสรรรายได้ เรื่องภาษีอีกหลาย ๆ ตัวจะต้องมีการนำมาทบทวนเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งท้องถิ่นในเขตเมืองจะสามารถมีเงินงบประมาณเพียงพอ และสามารถรองรับภารกิจต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นและเป็นความคาดหวังของคนในชุมชนเมืองในอนาคตต่อไปได้

นายกรัฐมนตรีกล่าวว่า รัฐบาลไม่ได้หยุดอยู่กับที่ในเรื่องรูปแบบของท้องถิ่น โดยในการประชุมคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ครั้งล่าสุด ได้เห็นชอบท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่จะจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายอีกรูปแบบหนึ่งคือนครแม่สอด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เทศบาล 2 แห่งในปัจจุบัน ซึ่งนครแม่สอดมีความพิเศษที่จะเป็นท้องถิ่นพิเศษรูปแบบแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการปัญหาเรื่องเศรษฐกิจชายแดน ซึ่งนอกจากมีผู้บริหารและสภาฯ ที่มาจากการเลือกตั้งแล้วจะมีคณะกรรมการที่ปรึกษาช่วยเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน และในร่างกฎหมายของนครแม่สอด จะเป็นครั้งแรกที่ให้อำนาจท้องถิ่นเข้าไปดูแลในบางเรื่อง เช่น การส่งเสริมการลงทุน การจัดการเกี่ยวกับเรื่องแรงงานต่างด้าว และอาจจะรวมถึงการจัดระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน เช่น เรื่องศุลกากร ด่านและอื่น ๆ และถ้าไม่มีปัญหาในทางเทคนิคกฎหมาย อำนาจที่จะถ่ายโอนไปยังนครแม่สอดจะสามารถทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา ซึ่งถ้าทำได้สำเร็จจะถือว่าเป็นรูปแบบที่เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่

" ในอดีตเราพยายามถ่ายโอนอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลายต่อหลายเรื่อง แต่ก็อุปสรรคหรือข้อติดขัดที่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ อยู่ ซึ่งหากการจัดทำกฎหมายนครแม่สอดประสบความสำเร็จ เราก็จะสามารถแก้กฎหมายท้องถิ่นต่อไปได้ โดยการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อเป็นการแก้ไขกฎหมายเฉพาะที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บทในการกระจายอำนาจ จึงอยากให้ความมั่นใจกับท้องถิ่นว่า รัฐบาลนี้ต้องการที่จะผลักดันกระบวนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง และต้องการที่จะเห็นความสำคัญของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น โดยจะดูทั้งเรื่องข้อกฎหมาย ของอุปสรรคปัญหาในเชิงงบประมาณรวมถึงเรื่องระบบบุคลากรและอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่นต่อไป" นายกรัฐมนตรีกล่าว

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีกล่าวว่าในภาวะของการเมืองซึ่งยังมีความขัดแย้งในทางความคิดสูง ท้องถิ่นจะมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการช่วยให้บ้านเมืองสามารถบริหารความขัดแย้งได้ นายกรัฐมนตรีก็เป็นนักการเมืองเหมือนกับนายกเทศมนตรีทุกคน เป็นนักการเมืองในวิถีทางระบอบประชาธิปไตย ผ่านกระบวนการการเลือกตั้ง ทราบดีว่าปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องปกติธรรมดา และนักการเมืองในวิถีทางประชาธิปไตยย่อมหมายถึงมีคนที่ชอบ-ไม่ชอบ มีคนที่เรียกว่าเป็นพรรคพวกและที่เรียกว่าเป็นคู่แข่ง นักการเมืองทุกคนผ่านกระบวนการนี้ ยอมรับสิ่งเหล่านี้ทั้งสิ้น ซึ่งนายกรัฐมนตรีก็ไม่เคยคาดคิดว่าคนในประเทศต้องคิดเหมือนและต้องสนับสนุน แต่สิ่งที่ได้ย้ำคือว่าเราต้องการให้บ้านเมืองเดินไปข้างหน้าและเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง คนเราคิดเหมือนคิดต่างต้องอยู่ร่วมกันได้ เคารพความเห็นซึ่งกันและกัน ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาของบ้านเมือง โดยถ้าผู้บริหารท้องถิ่นทั่วประเทศได้ช่วยกันดูแลแล้วความคิดเห็นที่แตกต่างแสดงออกได้ตามวิถีทางประชาธิปไตย แต่อยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายกติกา ก็เชื่อว่าทุกคนจะมีส่วนสำคัญในการทำให้ประเทศ

ไทยผ่านพ้นช่วงที่เป็นช่วงวิกฤตในทางการเมืองซึ่งเรื้อรังมาเป็นเวลาหลายปี และช่วยยกระดับความเป็นประชาธิปไตยของสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

ในตอนท้าย นายกรัฐมนตรีกล่าวหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท้องถิ่นจะร่วมมือกับรัฐบาลทำงานทั้งในเรื่องนโยบายและช่วยกันดูแลให้บ้านเมืองสงบเรียบร้อยเป็นปกติสุข ร่วมกันทำงานต่อไปอย่างราบรื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สุดท้าย ซึ่งไม่ใช่เรื่องว่าอำนาจอยู่ที่ใครอย่างไร แต่เป็นการให้บริการสาธารณะที่จัดให้กับประชาชน ได้ตรงกับความต้องการประชาชน และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และขอย้ำว่ารัฐบาลนี้จะสนับสนุนการทำงานของท้องถิ่น หากมีปัญหาอุปสรรคใด ๆ ก็ขอให้สะท้อนผ่านกลไกต่าง ๆ มาเพื่อร่วมกันผลักดันแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในทุกพื้นที่

กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก
วิมลมาส บรรเจิดกิจ / รายงาน
ธวัชชัย คุ้มคลองโยง / ถ่ายภาพ